

การกราดยิงในประเทศไทย: มายาคติกับภัยเงียบที่คืบคลาน Mass Shootings in Thailand: Debunking Fables and Unseen Quiet Hazard

Received 2 September 2024

Revised 24 October 2024

Accepted 29 October 2024

กุศลสิน จีรสินกุล¹

Kusarin Jeerasinkul²

อุณิษา เลิศโตมรสกุล³

Unisa Lerdtomornsakul⁴

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เกี่ยวกับปรากฏการณ์การกราดยิงในสังคมไทย มุ่งเน้นการตรวจสอบความหมาย ข้อเท็จจริง และมายาคติที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งอภิปรายถึงผลกระทบของการใช้คำที่คลุมเครือในการอธิบายเหตุการณ์ และบทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าว ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและลบเลือนมายาคติที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนป้องกันการยกยอผู้ก่อเหตุเป็นฮีโร่และนำไปสู่พฤติกรรมเลียนแบบ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐเพื่อรับมือต่อกรณีการกราดยิง โดยใช้หลักการและทฤษฎีทางอาชญาวิทยา คือ ทฤษฎีสะสมความเครียด ทฤษฎีลูกเลียนแบบ และแนวคิดการป้องกันความรุนแรงด้านอาวุธปืน มาอธิบายปรากฏการณ์เหล่านี้ พร้อมทั้งเปรียบเทียบสถานการณ์ในสังคมไทยกับกรณีศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เห็นภาพในบริบทระดับสากล โดยแม้ว่าในระดับสากลจะไม่ใช้

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ประเทศไทย E-mail: Kusarin.jee@gmail.com

² Master student, program in Criminology and Criminal Justice, Department of Sociology and Anthropology, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

³ รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ประเทศไทย E-mail: unisa@yahoo.com

⁴ Associate Professor Dr., Lecturer of Program in Criminology and Criminal Justice, Department of Sociology and Anthropology, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

สถานการณ์ที่น่าห่วงกังวล แต่สะท้อนถึงภัยเงียบของแนวโน้มการเกิดเหตุที่มากกว่าอดีตอย่างชัดเจน และหากยังคงมีการนำเสนอข่าวที่เน้นการตีแผ่เรื่องราวของมือปืน อาจส่งผลให้ความรุนแรงของเหตุการณ์ยิ่งสูงขึ้นได้ ดังนั้นภาครัฐควรให้ความสำคัญกับสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องควบคู่กับการกำหนดแนวทางการนำเสนอของสื่อ และการมีมาตรการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ที่ครอบคลุมทุกมิติ

คำสำคัญ: การกราดยิง, การลอกเลียนแบบ, การสะสมความเครียด

Abstract

This article critically examines the mass shooting phenomenon in Thai society, focusing on the meanings, facts, and myths associated with such events. It discusses the impact of ambiguous language and explores the media's role in shaping public perception. The article emphasizes the need for accurate understanding while dispelling myths and avoiding the glorification of perpetrators, which may lead to copycat behavior. It also offers policy recommendations for the state, drawing on criminological theories such as Cumulative Strain Theory, Imitation Theory, and gun violence prevention. By comparing Thailand's situation with U.S. case studies, the study provides a broader international perspective. While the global trend is concerning, there is a growing silent risk in Thailand. If media coverage continues to sensationalize perpetrators, it could fuel further violence. Therefore, the state must prioritize clear public understanding, set media guidelines, and implement comprehensive preventive measures.

Keywords: Mass shooting, Imitation, Cumulative strain

บทนำ

ความรุนแรงด้านอาวุธปืนของโลก ถือเป็นปัญหาร้ายแรงและสร้างความตื่นตระหนกให้กับประชาคมโลกเป็นอย่างมาก โดยปัจจุบันมีผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนโดยเฉลี่ย 2.99 ต่อ 100,000 คน (Wisewater, 2023) และภายใต้ความรุนแรงของอาวุธปืนเหล่านี้ มีหลายเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์ที่มีลักษณะเฉพาะในการเลือกใช้อาวุธปืนเป็นหลักเพื่อทำร้ายผู้คนจำนวนมากภายในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งการก่อเหตุต่อหนึ่งครั้งสามารถสร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างรุนแรง อาทิ เหตุกราดยิงที่โรงเรียนมัธยมโคลัมไบน์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่มีผู้เสียชีวิต 15 ราย รวมผู้ก่อเหตุ บาดเจ็บ 24 ราย (Britannica, 2024)

เมื่อกลับมาพิจารณาบริบทของสังคมไทย ตั้งแต่ในช่วงปี พ.ศ. 2563 ภายหลังเหตุการณ์ห้างทองโรบินสัน จังหวัดลพบุรี ที่มีผู้เสียชีวิตจำนวน 3 ราย บาดเจ็บ 4 ราย โดยหนึ่งในผู้เสียชีวิต คือ เด็กชายวัย 2 ขวบ (ไทยพีบีเอส, 2563) ทำให้กลายเป็นเหตุสะเทือนขวัญที่ได้รับความสนใจจากสังคมและถูกกล่าวถึงจากสำนักข่าวหลายสำนักทั่วประเทศ และยังมีเหตุการณ์อีกหลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามมาในภายหลัง ซึ่งมีผลทำให้คำว่า ‘กราดยิง’ กลายเป็นคำที่ถูกกล่าวถึงและเป็นที่รู้จักมากขึ้นในบริบทสังคมไทย สังเกตได้จากการปรากฏใช้คำ ‘กราดยิง’ ในช่วงก่อนและหลังเกิดเหตุการณ์ห้างทอง ที่แม้จะพบว่า มีการปรากฏการใช้คำในระดับที่ไม่แตกต่างกัน แต่ในการค้นหาของช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ห้างทองจะเป็นการปรากฏในบริบทของการกราดยิงต่างประเทศ อาทิ กราดยิงนิวซีแลนด์ กราดยิงลาสเวกัส แต่ในช่วงภายหลังเหตุการณ์ห้างทอง จะปรากฏในบริบทภายในประเทศเกือบทั้งหมด อาทิ กราดยิงโคราช (8 กุมภาพันธ์ 2563) กราดยิงโรงพยาบาลสนามปทุมธานี (24 มิถุนายน 2564) กราดยิงหนองบัวลำภู (6 ตุลาคม 2565) และกราดยิงห้างพารากอน (3 ตุลาคม 2566) (ภูเกิล เทรนด์ส์ 2567) อันนำไปสู่ความเข้าใจที่ผิดของคนโดยทั่วไปที่มีต่อเหตุการณ์ว่าหมายถึงเหตุอาชญากรรมที่ใช้อาวุธปืนก่อเหตุ และใช้คำกราดยิงที่ไม่ตรงตามลักษณะของเหตุ อีกทั้ง ด้วยการนำเสนอข่าวที่

เลือกใช้กราดยิงกับทุกเหตุการณ์ ทำให้กราดยิงกลายเป็นเหตุการณ์ที่พบเห็นได้ โดยทั่วไปจากสื่อข่าวและสื่อสังคมออนไลน์อย่างเป็นประจำ สร้างความเคยชินต่อบริบทความรุนแรงด้านอาวุธปืนที่ไม่ปกติของไทย และขาดรากฐานด้านทศคติที่จะสนับสนุนให้สังคมเข้มแข็งปลอดภัยจากความรุนแรงได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ ด้วยการนำเสนอของสื่อข่าวที่ขาดการคัดกรองอย่างเข้มงวด ทำให้มีปืนกราดยิงในไทย เริ่มมีพฤติกรรมลอกเลียนแบบ ดังเช่นการปรากฏของเหตุกราดยิงโคราชและกราดยิงพาราณ

บทความนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาความหมายของเหตุกราดยิง และข้อเท็จจริงของบริบทสถานการณ์การกราดยิงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและลบเลือนมายาคติที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน ตลอดจนป้องกันการยกยอผู้ก่อเหตุเป็นฮีโร่และนำไปสู่พฤติกรรมเลียนแบบ จนสร้างความเสียหายให้กับปัจเจกบุคคลและสังคมทั้งเชิงกายภาพและจิตใจ และระดับประเทศในมิติของภาพลักษณ์และเศรษฐกิจ ทั้งนี้ บทความนี้ได้ใช้วิธีการศึกษาด้วยการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ วารสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ ข้อมูลที่ปรากฏบนเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ สื่อและข่าว และใช้แนวคิดและหลักการทางด้านอาชญาวิทยา คือ ทฤษฎีเลียนแบบ ทฤษฎีสะสมความเครียด และแนวคิดการป้องกันความรุนแรงด้านอาวุธปืนร่วมวิเคราะห์ นอกจากนี้ ได้ศึกษาเหตุกราดยิงในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อใช้ในการอธิบายถึงพฤติกรรมเลียนแบบที่เชื่อมโยงไปถึงเหตุกราดยิงในสังคมไทยร่วมด้วย และเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐเพื่อรับมือต่อความรุนแรงด้านอาวุธปืนในกรณีของเหตุกราดยิง

แนวคิดและทฤษฎีทางอาชญาวิทยา

การอภิปรายการปรากฏของเหตุกราดยิง สามารถใช้แนวคิดของ Jack Levin และ Eric Madfis (2009) ที่เขียนหนังสือ Mass Murder at School and Cumulative Strain A Sequential Model เพื่ออธิบายถึงขั้นตอนกราดยิงในโรงเรียน ผ่านทฤษฎีสะสมความเครียด (Cumulative Strain) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่

บูรณาการ 3 ทฤษฎีสำคัญ ได้แก่ 1) ทฤษฎีความเครียด (Strain Theory) เป็นทฤษฎีที่กล่าวถึงพฤติกรรมเบี่ยงเบนออกจากบรรทัดฐานของสังคมของบุคคล โดยเกิดจากความขัดแย้งระหว่างค่านิยมของสังคมกับวิธีการในการบรรลุวัตถุประสงค์ 2) ทฤษฎีการควบคุม (Control Theory) เป็นทฤษฎีที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานว่าสังคมและมนุษย์มีความชั่วร้ายอยู่ในตัวตั้งแต่แรกเริ่ม และมุ่งการตั้งคำถามถึงสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ไม่กระทำความผิด หรือสิ่งที่ควบคุมไม่ให้เข้าไปสู่การก่ออาชญากรรม และ 3) ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activities Theory) เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่าอาชญากรรมจะสังเกตกิจกรรมประจำวันของเป้าหมายเพื่อก่อเหตุ ดังนั้น การเพิ่มผู้ดูแลจะสามารถลดประสิทธิภาพของอาชญากรรมได้ ทั้งนี้ ทฤษฎีดังกล่าว ได้กล่าวถึงกระบวนการเกิดเหตุ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นประสบความเครียดแบบเรื้อรัง (Chronic Strain)

เป็นขั้นตอนที่ผู้ก่อเหตุได้รับความเครียดที่ทวีความรุนแรงขึ้นและเป็นความเครียดที่คงอยู่ในระยะเวลายาวนาน อาทิ ปัญหาการถูกกลั่นแกล้งภายในโรงเรียนมาอย่างยาวนาน ได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและจิตใจ ไม่สามารถเรียนหนังสือได้อย่างปกติ ไม่สามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของสังคม ทำให้ความเครียดและความผิดหวังถูกสะสมอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งกลายเป็นความเครียดแบบเรื้อรังและก่อเหตุกราดยิง และการมีเพียงความเครียดแบบเรื้อรัง ไม่เพียงพอต่อสาเหตุการนำไปสู่การก่อเหตุกราดยิงได้ เนื่องจากบางรายสามารถอดทนต่อความผิดหวังและสำเร็จการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของสังคมได้

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นไม่สามารถควบคุมความเครียด/ปัญหาไว้ได้

(Uncontrolled Strain) เป็นขั้นตอนที่ผู้ก่อเหตุขาดการควบคุมพฤติกรรมจากปัจจัยภายนอก อาทิ บุคคลใกล้ชิด เพื่อนและครอบครัว อาทิ กรณีที่บุคคลหนึ่งต้องไปทำงานในที่ที่ห่างไกลจากครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด การเกิดเหตุการณ์ตกงานและขาดแรงสนับสนุนในการให้กำลังใจจากบุคคลใกล้ชิด สามารถนำไปสู่อาชญากรรมได้ หรือในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม

และเริ่มมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนพร้อมทั้งเข้าหากลุ่มเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็สามารถทำให้เกิดอาชญากรรมได้เช่นเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นที่ถูกกดดันอย่างเฉียบพลัน (Acute Strain) เป็นขั้นตอนที่มีระยะสั้นกว่าความเครียดเรื้อรัง บุคคลจะประสบเหตุสูญเสียอย่างรุนแรง เปรียบเสมือนเป็น “ฟางเส้นสุดท้าย” หรือตัวกระตุ้นให้เกิดกระบวนการขั้นต่อไป (ขั้นการวางแผน) อาทิ การตกงาน การสูญเสียเงินจำนวนมาก ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นทันทีก่อนการก่อเหตุ อาทิ กรณีที่บุคคลหนึ่งมีความเครียดสะสมมาอย่างยาวนาน แต่ไม่ได้ก่ออาชญากรรมนั้น เป็นเพราะความเครียดยังถูกบรรเทาด้วยความรักและความอบอุ่นจากคนใกล้ชิด แต่เมื่อบุคคลถูกขู่ว่าจะพรากคนสำคัญของบุคคลนั้น ทำให้ความเครียดถูกเร่งอย่างรุนแรงในระยะเวลาอันสั้น บุคคลรู้สึกการมีชีวิตอยู่ ไม่มีความหมาย เกิดแรงสนับสนุนไปสู่การก่อเหตุอาชญากรรม

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการวางแผน (The Planning Stage) การกราดยิงไม่ใช่การฆาตกรรมที่จะเกิดขึ้นได้โดยง่าย การก่อเหตุนี้เปรียบเสมือนช่วงเวลาสุดท้ายในการแสดงถึงภาวะอำนาจและความภาคภูมิใจของตนเองในครั้งสุดท้ายของชีวิต เหตุการณ์จึงจะต้องผ่านขั้นการวางแผน ทั้งเตรียมการสำหรับการโจมตี การเลือกเป้าหมายที่เหมาะสม และปัจจัยอื่นๆ เพื่อให้การประกอบอาชญากรรมสำเร็จ ซึ่งการวางแผนมักใช้ระยะเวลานาน เป็นได้ทั้งวัน เดือน หรือปี ไม่ได้เกิดขึ้นจากการตัดสินใจเพียงชั่วครู่หรือขาดการยั้งคิด แต่เป็นการกระทำที่ผ่านทั้งเจตนาและการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลก่อนการก่อเหตุ และเป็นส่วนน้อยเท่านั้นที่ผู้ก่อเหตุ จะเป็นผู้มีความผิดปกติทางจิตใจ

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการกราดยิง/สังหารหมู่ (The Massacre) โดยอาชญากรไม่สามารถก่อเหตุกราดยิงได้ทุกคน การกราดยิงต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนให้สำเร็จ อาทิ ความสามารถในการเข้าถึงอาวุธปืนและการใช้ปืน ประสิทธิภาพของอาวุธ และการเข้าถึงสถานที่ฝูงชน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนกลายเป็นสถานที่กราดยิง เป็นเพราะความแออัดในห้องเรียนและ

การมีเหยื่อจำนวนมาก คือตัวเลือกที่เหมาะสมต่อการก่อเหตุ เพื่อสร้างสถิติจำนวนเหยื่อให้ได้มากที่สุดและกลายเป็นบุคคลที่ทุกคนต้องจดจำ

แม้ว่าจุดเริ่มต้นของทฤษฎีสะสมความเครียดจะมีที่มาจากการศึกษาในบริบทของเหตุการณ์ในโรงเรียน แต่ในเวลาต่อมาได้มีนักวิชาการนำทฤษฎีสะสมความเครียด (Cumulative Strain) ไปขยายผลด้วยการนำทฤษฎีมาศึกษาร่วมกับเหตุอาชญากรรมประเภทอื่น อาทิ การก่อการร้าย การกราดยิงสาธารณะ จึงพบว่า ทฤษฎีสะสมความเครียดมีพื้นฐานของทฤษฎีอาชญาวิทยาที่ถูกบูรณาการหลายทฤษฎี ทำให้สามารถนำไปใช้การกระทำความผิดของผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมทางอาชญากรรมที่หลากหลายได้ โดยไม่ได้จำกัดแค่การเกิดเหตุในพื้นที่เขตการศึกษาหรือผู้ก่อเหตุในระดับนักเรียนและนักศึกษาเท่านั้น ซึ่งขั้นตอนที่ปรากฏในแต่ละเหตุอาชญากรรมจะมีความแตกต่างกัน (Silve et al., 2018)

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการอภิปรายถึงการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ จึงต้องอาศัยทฤษฎีเลียนแบบของ French Gabriel Tarde ที่กล่าวถึงการเชื่อมโยงอาชญากรรมกับการเรียนรู้ผ่านกฎการเลียนแบบ โดยเชื่อว่าการเกิดขึ้นของอาชญากรรมเป็นผลมาจากการเรียนรู้และการสังเกตผู้อื่น เพื่อนำมาเลียนแบบด้วยการสร้างแบบจำลองพฤติกรรมเบี่ยงเบน และนอกจากนี้ ได้มีการกล่าวถึงพฤติกรรมเลียนแบบว่าเป็นที่มาของความก้าวหน้าที่ทั้งแง่ดีและแง่ร้าย โดยหากผู้คนสามารถควบคุมพลังของการเลียนแบบผ่านการเชื่อมโยงเชิงบวกและการสื่อสารที่ดี จะสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นได้ ซึ่งกฎของกฎแห่งการเลียนแบบ ประกอบด้วย 3 ลักษณะ (VanderPyl, 2024) ดังนี้

- 1) การเลียนแบบจากผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด โดยหากมีเพื่อนบ้านที่ดี อาทิ การมีเพื่อนบ้านเป็นแพทย์จะส่งผลอิทธิต่อพฤติกรรมของเด็กที่อยู่วัยกำลังสังเกตให้เติบโตไปในทิศทางที่ดีมากกว่าการมีเพื่อนบ้านเป็นหัวขโมย โดยสำหรับสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวและชุมชน การเลียนแบบพฤติกรรมจากคนใกล้ชิดจึงมีอิทธิพลสูงในบริบทของไทย

2) การเลียนแบบจากผู้ที่มีสถานะเหนือกว่า เป็นการเลียนแบบพฤติกรรมและทัศนคติที่เห็นในผู้ที่มีอำนาจ โดยการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้มีอำนาจด้อยกว่ามักต้องสูญเสียบางอย่าง อาทิ การเลียนแบบพฤติกรรมอาชญากรรมนักการเมืองที่มีสถานะทางสังคมที่ดี อาจทำให้ผู้ด้อยอำนาจไม่สามารถต่อสู้กับระบบยุติธรรมทางอาญา ต้องเผชิญกับการลงโทษทางอาญา ในขณะที่ผู้ที่ตนทำการเลียนแบบยังคงลอยนวลอยู่

3) การเลียนแบบตามกฎของการแทรกแทน เป็นความต้องการที่จะเป็นเหมือนบุคคลที่ตนนับถือจึงเลียนแบบพฤติกรรมมาแทนที่พฤติกรรมเดิมของตัวเอง อาทิ กรณีกราดยิงที่มอญมอญเป็นบุคคลตัวอย่างที่กล้าที่จะลุกขึ้นมาแสดงความอัดอั้นใจหรือความไม่ของธรรมบางอย่างของตนเองในรูปแบบของความรุนแรง ซึ่งการเลียนแบบตามกฎของการแทรกแทนเป็นการเลียนแบบที่สังคมไทยมักจะใช้ในการแสดงออกถึงความไม่พึงพอใจหรือการเรียกร้องความยุติธรรม แทนการแก้ปัญหาแบบดั้งเดิมที่สำเร็จผล

นอกจากนี้ เพื่อทำความเข้าใจถึงแนวทางการป้องกันความรุนแรงด้านการกราดยิง ได้มีการกล่าวถึงโดย Prevention Institute (n.d.) องค์การไม่แสวงผลกำไรระดับชาติได้มีการกล่าวถึงแนวทางการป้องกันความรุนแรงด้านอาวุธปืนในภาพรวม โดยมีการใช้ข้อมูลตั้งแต่ปี 2007-2015 ในการวิเคราะห์ไปสู่แนวทาง 4 แนวทาง ดังนี้

1) แนวทางด้านความปลอดภัยจากอาวุธปืน ได้แก่ การมีกฎหมายอาวุธปืนที่สมเหตุสมผล เพื่อลดการเข้าถึงอาวุธที่ง่าย และการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยจากอาวุธปืน ด้วยการลดการเข้าถึงอาวุธปืนต่อผู้ที่มีความเสี่ยงในการทำร้ายตนเองและผู้อื่น การให้อุตสาหกรรมอาวุธปืนร่วมรับผิดชอบในการกำกับดูแลตลาดการค้าจากปืนและกระสุน การได้รับการอบรมภาคปฏิบัติ การได้รับใบอนุญาตเป็นเจ้าของปืน และการมีสถานที่เก็บปืนที่ปลอดภัย

2) แนวทางการให้ความสำคัญกับปัจจัยเบื้องหลังความรุนแรงด้านอาวุธปืน ได้แก่ การแก้ไขปัญหาด้านสุขภาวะ การแก้ไขปัญหารอบด้าน ด้วยการสนับสนุนการดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของชุมชน ทั้งในมิติของการป้องกันและการแทรกแซง และการสนับสนุนบริการด้านสุขภาพจิต และอารมณ์ให้มีคุณภาพ เพื่อจัดการกับผลกระทบด้านจิตใจ พร้อมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้สังคมมีความใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น

3) แนวทางการเสริมสร้างการป้องกันด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การสนับสนุนการวิจัยความรุนแรงด้านอาวุธปืน และการสร้างระบบสุขภาพที่ครบวงจร เพื่อป้องกันการเกิดความรุนแรง

4) การเปิดแนวทางใหม่เพื่อเพิ่มผลลัพธ์ด้วยการวิจัยและแนวปฏิบัติ ได้แก่ การฟื้นฟูเยียวยาชุมชนด้วยการสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายทางสังคมขึ้นมาใหม่ และส่งเสริมแนวทางการจัดการและป้องกันการบาดเจ็บในชุมชน การส่งเสริมสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน การสนับสนุนการสร้างบรรทัดฐานทางสุขภาพที่ดีเกี่ยวกับผู้ชายที่มักเป็นมือปืน การวิจัยความเชื่อมโยงระหว่างความโกรธกับความรุนแรงด้านอาวุธปืน การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เลือกปฏิบัติ ตลอดจนมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาด้านการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ และบูรณาการเทคโนโลยีที่เสริมความปลอดภัยด้านอาวุธปืนและการป้องกันตนเอง

ตารางเปรียบเทียบข้อเรียกร้องที่มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์กราดยิง

คำเรียก	ผู้ก่อเหตุ	เหยื่อ (ผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต)	อาวุธ	เวลา	สถานที่	มูลเหตุใจ
School Shooting กราดยิงในโรงเรียน	นักเรียนหรือศิษย์เก่า	หลายราย	ปืน	ช่วงเวลาเดียวกัน	สถานศึกษา	ปัจเจกบุคคล และไม่สัมพันธ์กับ เป้าหมายทางทหาร/ การเมือง
Active Shooter มือปืนกราดยิง	บุคคล (หรือ >1)	หลายราย	ปืน	ช่วงเวลาเดียวกัน	พื้นที่สาธารณะ	
Mass Shooting การกราดยิง	บุคคล (หรือ >1)	หลายราย (เหยื่อถูก/ไม่ถูกเลือกปฏิบัติ)	ปืน	เกิดขึ้นมากใน ระยะเวลา 24 ชม.	พื้นที่สาธารณะ/สถานที่ ที่มีผู้อาศัยอยู่เดียว (หรือ >1)	
Serial Murder ฆาตรกรต่อเนื่อง	บุคคล	เสียชีวิตอย่างน้อย2 ราย (เหยื่อถูกเลือกปฏิบัติ)	ไม่จำกัด	ช่วงเวลาต่างกัน	หลายสถานที่/ ละแวกใกล้เคียงกัน	
Mass Murder ฆาตรกรรมหมู่	บุคคล (หรือ >1)	เสียชีวิตอย่างน้อย4 ราย (เหยื่อไม่ถูกเลือกปฏิบัติ)	ไม่จำกัด	ช่วงเวลาเดียวกัน	พื้นที่สาธารณะที่เดียว (หรือ >1)	
Spree Murder ฆาตรกรรมสะบัก	บุคคล (หรือ >1)	เสียชีวิตอย่างน้อย2 ราย (เหยื่อไม่ถูกเลือกปฏิบัติ)	ไม่จำกัด	ช่วงเวลาเดียวกัน	พื้นที่สาธารณะที่เดียว (หรือ >1)	เพื่อความสะดวกสบาย
Terrorist การก่อการร้าย	บุคคล (หรือ >1)	หลายราย	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	ไม่จำกัด	เป้าหมายทางการทหาร/ การเมือง

(หมายเหตุ : เป็นการเปรียบเทียบโดยผู้วิจัย โดยอ้างอิงจากหนังสือ Mass Shooting : Media, Myths, and Realities และเอกสารทางการจาก FBI ที่เปิดเผยต่อสาธารณะ)

ความหมายกราดยิงและคำที่คล้ายคลึง

ความหมายของการกราดยิง (Mass Shooting) ในบริบทประเทศไทย ได้มีการกล่าวถึงโดย พ.อ.นพ.ณัฐ ไกรโรจนานันท์ ว่ามีองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ 1) การมีเหตุการณ์ยิงในที่ชุมชน 2) การมีผู้เสียชีวิตมากกว่า 4 คน ไม่รวมผู้ก่อเหตุ 3) การไม่เลือกเหยื่อ และไม่มีการวางแผนล่วงหน้า 4) ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อฆาตกรรมเท่านั้น แต่อาจมีมูลเหตุจิตใจอื่นร่วมด้วย อาทิ การประสังค์ต่อทรัพย์สิน ซึ่งแตกต่างจากการกราดยิงโดยไม่มีผู้เสียชีวิต (ไทยรีฟอร์ม, 2563) ซึ่งเป็นความหมายอย่างไม่เป็นทางการ สำหรับการให้คำจำกัดความอย่างเป็นทางการ ยังไม่ปรากฏชัดเจน เนื่องจากเป็นคำที่มีความใกล้เคียงกับคำหลายคำ อันเป็นผลจากความพยายามของสื่อมวลชนที่ต้องการนิยามให้ง่ายต่อการเรียกจำนวนผู้ชมให้สูงขึ้น ทำให้เกิดปัญหาในการทำความเข้าใจที่สอดคล้องกันของผู้คน นำไปสู่ปัญหาการเก็บบันทึกข้อมูลสถิติ ที่ไม่สามารถระบุเหตุการณ์และวิวัฒนาการของเหตุการณ์เหล่านี้ได้

จุดเริ่มต้นของการพยายามนิยามคำ เกิดขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงเหตุสังหารหมู่ที่โรงเรียนมัธยมโคลัมไบน์ ค.ศ. 1999 ซึ่งเป็นช่วงที่มีการระบาดของเหตุกราดยิงเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ซึ่งการพยายามนิยามคำ ทำให้สถิติเหตุการณ์กราดยิงในโรงเรียนมีมากกว่าความเป็นจริง แต่เมื่อมีการปรากฏตัวของหนังสือ Rampage: The Social Roots of School Shooting ได้นำไปสู่การคำนิยามที่เป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น โดยระบุว่า Rampage School Shooting คือ เหตุที่เกิดขึ้นบนเวทีสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนต่อหน้าผู้พบเห็น มีเกี่ยวข้องกับเหยื่อหลายราย บางคนถูกยิงเพียงเพราะความสำคัญเชิงสัญลักษณ์/โดยการสุ่ม และเกี่ยวข้องกับมือปืนหนึ่งคนหรือหลายคนที่เป็นนักเรียนหรืออดีตนักเรียนของโรงเรียน ซึ่งต่อมาในบริบทของสังคมได้วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงว่าเหตุการณ์กราดยิงในโรงเรียน และการยิงสังหารหมู่อื่นๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ อาทิ ห้างสรรพสินค้า สถานที่ทำงาน และร้านอาหาร ถือเป็นการกราดยิงทั้งสิ้น ไม่ได้มีคำจำกัดความอะไรเป็นพิเศษใน

การอธิบายเหตุการณ์เหล่านั้น เป็นเพียงเหตุการณ์ที่มีคนจำนวนมากถูกฆ่าตาย (Schildkraut & Elsass, 2016) จึงกล่าวได้ว่า ไม่มีคำจำกัดความที่เป็นสากลสำหรับกราดยิง

อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่มีคำจำกัดความที่เป็นสากล แต่ยังปรากฏการใช้คำในรายงานฉบับสาธารณะของรัฐสภาสหรัฐ โดยระบุว่า การสังหารหมู่ (Mass killing) เป็นเหตุการณ์ที่มีผู้เสียชีวิต 3 ราย ไม่รวมผู้กระทำความผิด และต่อมา The Gun Violence Archive ได้นำไปสร้างคำจำกัดความของการกราดยิง (Mass Shooting) ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในที่สาธารณะ เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตตั้งแต่ 4 คนขึ้นไป โดยไม่นับรวมมือปืน และมือปืนจะคัดเลือกเหยื่อ อย่างไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งความรุนแรงนี้ไม่ใช่จุดจบ มือปืนไม่ได้ทำเพื่อผลประโยชน์ทางอาชญากรรมหรือฆ่าในนามของอุดมการณ์ผู้ก่อการร้าย (Center for Disaster Philanthropy, 2023) และในสำนักงานสอบสวนกลาง (Federal Bureau of Investigation: FBI) ได้ระบุการฆาตกรรมหมู่ (Mass Murder) หมายถึง จำนวนการฆาตกรรม 4 รายหรือมากกว่า ที่ปรากฏในเหตุการณ์เดียวกัน โดยไม่มีช่วงเวลาที่ชัดเจนระหว่างการฆาตกรรมและเหยื่อได้รับการเลือกอย่างไม่ถูกเลือกปฏิบัติ (Federal Bureau of Investigation, n.d.) ซึ่งการระบุเช่นนี้ เป็นความพยายามของ FBI เพื่อให้สามารถแยกแยะการฆาตกรรมหมู่ ออกจากอีก 2 เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ 1) การฆาตกรรมต่อเนื่องหรือการฆ่าต่อเนื่อง (Serial Murder) เป็นการฆาตกรรมที่ผิดกฎหมายอย่างน้อยสองคน กระทำโดยบุคคลเดียว ในเหตุการณ์ที่แยกออกจากกันที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน และมักจะมีแรงจูงใจเกี่ยวกับการสะกดรอยตามและมักมีแรงจูงใจทางเพศ แต่ส่วนใหญ่ไม่มีแรงจูงใจที่มีเหตุผลที่ชัดเจน (Erdman, 2017) และ 2) ฆาตกรฆ่าสนุก (Spree Murder) เป็นการฆาตกรรมเหยื่อตั้งแต่ 2 รายขึ้นไปในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยไม่มีช่วงเวลาหยุดพัก มีจำนวนสถานที่เกิดเหตุที่มากกว่า การสังหารหมู่ และมีแรงจูงใจจากการแสวงหาความตื่นเต้นเป็นสำคัญ (Holmes & Holmes, 2009)

นอกจากนี้ ในการแยกแยะเหตุการณ์ข้างต้นแล้ว ยังมีบางเหตุการณ์มีลักษณะทุกอย่างตรงตามข้อจำกัด แต่ในทางสถิติไม่ได้ถูกบันทึกไว้ด้วยสาเหตุจากจำนวนเหยื่อและมูลเหตุแรงจูงใจ และบางเหตุการณ์ก็สามารถเป็นได้หลายอย่างพร้อมกัน ยกตัวอย่างเช่น เหตุการณ์ที่มีผู้เสียชีวิตไม่ถึง 4 ราย แต่บาดเจ็บหลายราย ไม่ถูกบันทึกสถิติเพราะมีจำนวนผู้เสียชีวิตไม่ตรงตามความหมายของรัฐบาลสหรัฐ และเหตุการณ์ที่มีการสังหารผู้คนมากกว่า 4 ราย ในหลายสถานที่ซึ่งคาบเกี่ยวกับการเป็นฆาตกรฆ่าสนุก แต่กลับถูกระบุเป็นก่อการร้ายแทนเนื่องจากวัตถุประสงค์ทางการเมือง หรือบางเหตุการณ์ที่จุดเริ่มต้นของการก่อเหตุอาชญากรรม และพัฒนาเป็นการกราดยิงในภายหลังได้ ซึ่งทำให้สถานการณ์เช่นนี้ สามารถระบุได้ทั้ง 2 รูปแบบ ขึ้นอยู่กับการตีความและการอธิบายในสถานการณ์นั้นๆ และจากปัญหาการนิยามที่ทับซ้อนกัน Schildkraut และ Elsass จึงได้มีการสรุปความหมายของการกราดยิง ไว้ในหนังสือ Mass Shooting: Media, Myths and Realities (Schildkraut et al., 2016) ที่ได้คำนึงถึงปัญหาการนิยามครอบคลุมหลายมิติว่าหมายถึง เหตุการณ์ที่มีเป้าหมาย ความรุนแรงที่กระทำโดยมือปืนหนึ่งคนหรือมากกว่าหนึ่งในสถานที่สาธารณะหรือสถานที่ที่มีคนอาศัยอยู่หนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งสถานที่ มีเหยื่อ (ทั้งผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต) หลายรายที่ข้องเกี่ยวกับการถูกโจมตี ทั้งเหยื่อและสถานที่จะถูกเลือกโดยการสุ่มหรือเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Value) เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลา 24 ชม. แรงจูงใจในการยิงต้องไม่สัมพันธ์กับเป้าหมายทางการทหารหรือกลุ่มก่อการร้าย ซึ่งถือเป็นความหมายที่ครอบคลุมเป็นอย่างมาก โดยสถาบันวิจัยแห่งมหาวิทยาลัยแห่งรัฐนิวยอร์กได้มีการเอ่ยถึงในรายงานหลายฉบับ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตเกี่ยวกับอาวุธที่ใช้การก่อเหตุกราดยิงที่ Schildkraut และ Elsass ไม่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจน ว่าสามารถมีอาวุธอื่นร่วมได้หรือไม่ เนื่องจากการก่อเหตุการณ์ของบุคคลหนึ่งในฐานะมือปืนสามารถครอบครองสถานะอื่นควบคู่ได้ด้วย อาทิ มีอาวุธระเบิด มือปาด มือแทง จากการใช้อาวุธระเบิดแล้วของมีคม เป็นต้น ดังนั้น ในบทความนี้ จึงให้นิยามกราดยิง

เพิ่มเติมเรื่องอาวุธว่าสามารถมีอาวุธมากกว่า 1 ชนิดในการก่อเหตุได้ แต่การก่อเหตุนั้น จะต้องมียาอาวุธปืนเป็นอาวุธหลักในการก่อเหตุ

มายาคติกราดยิงในไทย

การปรากฏการใช้คำกราดยิงของไทยในปัจจุบัน พบการใช้คำกราดยิงในสื่อสังคมภายใต้องค์ประกอบสำคัญ 2 ประการ คือ (1) มีมือปืน และ (2) มีการใช้อาวุธปืนก่อเหตุ ซึ่งผลของการตั้งองค์ประกอบกราดยิงเพียง 2 ประการ ทำให้เกิดปัญหาการใช้คำกราดยิงกับในกรณีปืนลั่น หรือในกรณีที่ความเสียหายเกิดขึ้นกับวัตถุสิ่งของอย่างกำพวดและตัวอาคาร ไม่มีผู้ได้รับผลกระทบหรือความเสียหายเชิงกายภาพ ได้รับเพียงผลกระทบจากเสียงรบกวนเท่านั้น ซึ่งความเข้าใจที่เกิดขึ้นส่งผลต่อความถี่ในการนำเสนอข่าวของสังคมไทยในปัจจุบันเป็นอย่างมาก สังคมเริ่มแพร่กระจายการใช้คำกราดยิงมากขึ้น ดังที่ปรากฏการใช้แฮชแท็กในโซเชียลมีเดียหลายครั้ง และการปรากฏในการค้นหาเหตุกราดยิงบน google (กูเกิล เทรนด์ส, 2567) ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริง โดยแม้ว่าการเก็บบันทึกสถิติเหตุกราดยิงจะไม่มีกรณียกขึ้นอย่างชัดเจนเนื่องจากเหตุการณ์กราดยิง จะถูกเก็บบันทึกรวมไว้ในฐานความผิดคดีอาญาที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ หรืออยู่ในหมวดการฆ่าผู้อื่น

สำหรับการสืบค้นในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566 ที่เพิ่มคำจำกัดความที่มีผู้ได้รับผลกระทบเชิงกายภาพ กล่าวคือ การมีผู้เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บ พบการปรากฏของเหตุการณ์กราดยิง รวม 16 เหตุการณ์ ได้แก่ กราดยิงห้างทอง กราดยิงโคราช กราดยิงโรงพยาบาลสนาม กราดยิงตลาดเกษตร กราดยิงหมู่บ้านป่าเกี๊ยะ กราดยิงตลาดอบลสแควร์ กราดยิงกรมยุทธศึกษา กราดยิงร้านเหล้าตะวันออก กราดยิงรถทัวร์ภูเก็ต-พัทลุง กราดยิงลานจอดรถย่านสนามบินสุวรรณภูมิ กราดยิงบ้านพักสายไหม กราดยิงบ้านกรุงเพชรวิมลล่า กราดยิงบ้านอดีตผู้ใหญ่บ้าน กราดยิงชองนนทรี กราดยิงพารากอน และกราดยิงงานแต่ง

จากกราดยิงที่กล่าวไปข้างต้น สังเกตได้ว่า ไม่มีการกล่าวถึงเหตุอาชญากรรมครั้งใหญ่ที่สังคมไทยจดจำในฐานะของเหตุกราดยิงสะเทือนขวัญ คือกราดยิงหนองบัวลำภู เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2565 ได้มีการใช้อาวุธปืนยาว ปืนลูกซอง ปืนสั้นขนาด 9 มิลลิเมตร และมีด ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลอุทัยสวรรค์ และบ้านของตัวเอง มีผู้เสียชีวิต 37 ราย (ผู้ใหญ่ 13 ราย และเด็ก 24 ราย) บาดเจ็บ 10 ราย (เอกรินทร์ บำรุงภักดิ์, 2565) ซึ่งแท้จริงแล้ว เหตุดังกล่าวเป็นลักษณะของการฆาตกรรมหมู่ ไม่ใช่เหตุกราดยิง เนื่องจากเหตุการณ์ในหนองบัวลำภูมีอาวุธหลักในการก่อเหตุเป็นมีด และการฆาตกรรมส่วนใหญ่เสียชีวิตด้วยมีดไม่ใช่ปืน โดยสามารถอธิบายเป็นเหตุกราดยิงได้ ในช่วงระยะที่มีการใช้ปืนเท่านั้น แต่ภายหลังสิ้นสุดเหตุการณ์จึงเป็นเหตุการณ์สังหารหมู่ไม่ใช่เหตุกราดยิง

นอกจากนี้ จากความหมายของเหตุกราดยิงที่ระบุถึงความไม่เกี่ยวข้องกับการมีแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับเป้าหมายทางการทหารหรือกลุ่มก่อการร้าย ทำให้ต้องย้อนกลับมาพิจารณาถึงเหตุกราดยิงในไทยอีกครั้ง ซึ่งหากกล่าวถึงเหตุกราดยิงครั้งแรกของไทย ในตามความเข้าใจของสังคมโดยทั่วไป มักจะยึดโยงกับกรณีการก่อความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกล่าวถึงความถี่ที่มีมากเป็นปกติ แต่แท้จริงแล้ว ลักษณะการเกิดเหตุของพื้นที่ดังกล่าว มีความมุ่งหวังต่อการแบ่งแยกดินแดน ซึ่งขัดต่อหลักรัฐธรรมนูญไทย และเข้าข่ายลักษณะของการก่อการร้าย ไม่ควรนับรวมกับสถิติการกราดยิงที่มีแรงจูงใจไม่สัมพันธ์กับอุดมการณ์ ดังนั้น การกราดยิงครั้งแรกจึงไม่ใช่พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามความเข้าใจอย่างทั่วไป และจากการสืบค้นที่มีความเป็นอดีตมากที่สุด พบการปรากฏของเหตุกราดยิงครั้งแรกที่สถานีตำรวจภูธร อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2540 โดยมีผู้เสียชีวิต 5 ราย บาดเจ็บ 5 ราย ซึ่งสำหรับจำนวนเหตุกราดยิงในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566 รวม 16 เหตุการณ์ อันเป็นไปตามความหมายของคำจำกัดความของเหตุกราดยิง แต่ในการเก็บบันทึกสถิติของเหตุกราดยิงระดับสากล จะมีการกำหนดอีกข้อจำกัด คือ

การมีจำนวนผู้เสียชีวิตมากกว่า 4 รายขึ้นไป โดยไม่รวมผู้ก่อเหตุ ซึ่งหากเป็นความหมายตามการเก็บบันทึกสถิติ จะพบว่า การกราดยิงในไทยในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566 มีเพียงเหตุการณ์เดียวเท่านั้น ได้แก่ เหตุกราดยิงโคราช ที่มีผู้เสียชีวิต 30 ราย บาดเจ็บ 58 ราย

ความเข้าใจต่อเหตุกราดยิงที่ไม่สอดคล้องกันของคนในสังคม ทั้งด้วยสาเหตุจากการไม่รับรู้ความหมายและปัญหาการกำหนดจำนวนผู้เสียชีวิต จะมีผลสำคัญต่อการรับรู้ของสังคมและการจัดเก็บบันทึกทางสถิติที่สูงเกินไปหรือน้อยเกินไป ซึ่งนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมชินชาต่อสถานการณ์และการยอมรับให้สถานการณ์กลายเป็นเรื่องปกติ หรือการทำให้ความตื่นตัวและแรงขับเคลื่อนทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาลดน้อยลง อีกทั้งในการทำความเข้าใจเพื่อแยกแยะเหตุกราดยิงออกจากเหตุอาชญากรรมอื่น จะมีผลสำคัญต่อการรับมือในการแก้ไขปัญหา อาทิ การแยกเหตุกราดยิงออกจากเหตุการณ์สังหารหมู่ที่หนองบัวลำภู ที่เป็นเหตุอาชญากรรมที่มีการใช้อาวุธในการก่อเหตุแตกต่างกัน จึงสัมพันธ์ไปถึงการมีนโยบายการรับมือที่มุ่งไปที่การจำกัดอาวุธปืนเพียงอย่างเดียว จึงสามารถประสิทธิภาพการก่อเหตุและลดจำนวนเหยื่อจากเหตุกราดยิงได้ และความเข้าใจถึงปัญหาที่มุ่งเน้นอาวุธปืนเพียงชนิดเดียวจะสร้างความชัดเจนให้กับสังคม อันจะช่วยเพิ่มแรงสนับสนุนจากภาคประชาสังคมได้อีกทั้งการพัฒนาเทคโนโลยีและการรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันเหตุกราดยิงในอนาคต จะสามารถลดความเสี่ยงได้ดีกว่าการรวมเหตุการณ์ที่ใช้อาวุธประเภทอื่นเข้าร่วม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเทียบเหตุกราดยิงของประเทศไทยในระดับสากลจะทำให้เห็นถึงสถิติที่ไม่มีควมจำเป็นต้องห่วงกังวล แต่ปฏิเสธไม่ได้ถึงภัยเงียบที่เริ่มปรากฏ กล่าวคือการมีเหตุกราดยิงที่มีผู้เสียชีวิตไม่ถึง 4 รายขึ้น ในสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งมีแนวโน้มการปรากฏมากขึ้นจากอดีต ที่เกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2540 และอีกครั้งในปี พ.ศ. 2550 โดยใช้เวลามากถึง 10 ปี แตกต่างจากความถี่ในช่วงปัจจุบัน อีกทั้งการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ยังสร้างผลกระทบต่อระดับชาติในมุมมองภาพลักษณ์ อย่างการเกิดกราดยิงในห้างพารากอน ซึ่งเป็น

ห้างใจกลางเมืองหลวง เกิดการถกเถียงถึงความปลอดภัยในห้างมากมาย กระทั่งไปถึงเศรษฐกิจที่มันกระทบถึงคนน้อยลงอีกด้วย

การป้องกันการยกย่องมือปืนให้เป็นฮีโร่

สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญต่อการเพิ่มขึ้นของเหตุการณ์ยิง โดยสื่อสามารถกระตุ้นให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมการยิงผ่านการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์อย่างละเอียด อาทิ การนำเสนอชื่อ ภาพถ่าย และรายละเอียดส่วนตัวของมือปืน ซึ่งมีผลทำให้มือปืนได้รับการยกย่องในฐานะผู้มีอิทธิพลดังฮีโร่ และนำไปสู่การเลียนแบบได้ อีกทั้ง การให้ความสนใจของสื่อในการรายงานเหตุการณ์อย่างละเอียดและต่อเนื่อง ยิ่งมีผลทำให้มือปืนได้รับความโดดเด่นและความมีชื่อเสียงที่เพิ่มมากขึ้น ยิ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมให้บุคคลที่มีความเสี่ยงมีมุมมองต่อการกระทำว่าควรค่าแก่การเลียนแบบ โดยการเลียนแบบอาจไม่ได้เกิดจากการเห็นเหตุการณ์จริง แต่อาจมาจากการรับรู้ผ่านการรายงานข่าวของสื่อ ดังนั้น การรายงานข่าวที่ขาดความระมัดระวัง อาจเป็นการกระตุ้นพฤติกรรมเลียนแบบได้อย่างมีนัยสำคัญ (Meindl & Ivy, 2017)

สำหรับการนำเสนอข่าวของสื่อในปัจจุบัน มีลักษณะที่ขาดความระมัดระวัง โดยมีการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ก่อเหตุ ทั้งในแง่ของประวัติส่วนตัวและมูลเหตุจูงใจ ซึ่งเรื่องราวที่ถูกนำเสนอ ได้ถูกแชร์ต่อเนื่องติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน ทำให้ผู้ก่อเหตุได้รับแสงจากสังคม และตอบสนองต่อเป้าหมายในการก่อเหตุของมือปืนที่ต้องการได้รับความสนใจจากสังคม อีกทั้งเรื่องราวของผู้ก่อเหตุยังเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ที่มีความรู้สึกคล้ายคลึง หรือผู้ตกอยู่ในสถานะบางอย่างที่คล้ายคลึง เกิดความรู้สึกขึ้นชมต่อการกระทำของผู้ก่อเหตุ และนำไปเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างความชอบธรรมต่อการเรียกร้องความยุติธรรมด้วยความรุนแรงเหมือนดังที่ผู้ก่อเหตุได้รับ และเลือกใช้อาวุธปืนเป็นเครื่องมือเพื่อสร้างความเสียหายให้ผู้คนจดจำตนเองให้ได้มากที่สุด ดังเช่นเหตุการณ์โคราช ที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ยิงห้างทอง โดยเมื่อวันที่ 29 มกราคม

2563 ก่อนเกิดเหตุกราดยิงโคราช 10 วัน ได้มีการแชร์ข่าวการกราดยิงปล้นทองที่ลพบุรี (ดีดีอินไซด์, 2563) ซึ่งเป็นเหตุที่กระตุ้นให้เกิดการลอกเลียนแบบไปสู่เหตุอาชญากรรม หรือในอีกเหตุการณ์ คือเหตุกราดยิงพาราควงที่มีลักษณะการแต่งกายด้วยเสื้อสีดำ กางเกงลายทหารสีกากี ผมยาว และใส่หมวกแก๊ปที่มีสัญลักษณ์ธงชาติอเมริกา ซึ่งคล้ายกับการแต่งกายของผู้ก่อเหตุกราดยิงโรงเรียนมัธยมโคลัมไบน์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1999 (สเปกตรัม, 2566)

แม้ว่าเหตุกราดยิงในไทยจะมีตัวอย่างการลอกเลียนแบบที่ชัดเจนน้อย แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีการลอกเลียนแบบในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เคยประสบปัญหาการลอกเลียนแบบในหลายเหตุกราดยิง อย่างกราดยิงเวอร์จิเนียเทค ในปี ค.ศ. 2007 ที่มีผู้เสียชีวิต 32 ราย และช่วงก่อนก่อเหตุ มือปืนได้ส่งไปรษณีย์ไปที่สำนักข่าว โดยมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการก่อเหตุและยกย่องให้กราดยิงโคลัมไบน์เป็นต้นแบบ ซึ่งภายหลังการนำเสนอข่าวในประเด็นเหล่านี้ในสังคม ทำให้มีมือปืนอีกหลายคนที่อ้างแรงบันดาลใจจากมือปืนเวอร์จิเนียเทค และบางรายได้มีการข่มขู่ว่าจะสังหารเหยื่อให้มากกว่า 32 ราย ซึ่งการปรากฏของสถานการณ์ลอกเลียนแบบนั้น ส่งผลให้ทีมงานวิจัยถึงความเกี่ยวเนื่องในการนำเสนอของสื่อกับการเกิดเหตุกราดยิง โดยพบว่า ยิ่งสื่อให้ความสนใจกับมือปืนมากเท่าไร เหตุกราดยิงก็ยังมีแนวโน้มที่จะสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดมือปืนในอนาคตมากขึ้นเท่านั้น สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในปี 2015 ที่พบว่าหลังจากเกิดเหตุการณ์สังหารหมู่ มีโอกาสเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีกในอีก 13 วันข้างหน้า และการศึกษาวิจัยในปี 2017 พบว่า การรายงานข่าวเกี่ยวกับเหตุสังหารหมู่ในสื่ออาจทำให้ความถี่และความรุนแรงของเหตุสังหารหมู่ในอนาคตเพิ่มขึ้นนานกว่าสองสัปดาห์ (National Center for Health Research, 2024) นอกจากนี้ ในงานวิจัยของสหรัฐอเมริกา ยังได้มีการสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของสื่อในการลดอาชญากรรม โดยพบว่า ประชากรร้อยละ 94.6 เห็นด้วยว่าสื่อยังช่วยสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับมาตรการป้องกันตนเองจากอาชญากรรม (Sani et al., 2024)

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีงานวิจัยที่ชัดเจนในการบ่งชี้ว่าการควบคุมสื่อจะช่วยลดเหตุการณ์ได้ถึงโดยตรง แต่ Meindl และ Ivy (2017) ได้มีการศึกษาอิทธิพลของสื่อและเสนอแนวทางเพื่อการรายงานข่าวอย่างมีความรับผิดชอบ ด้วยการหลีกเลี่ยงการรายงานรายละเอียดเชิงลึกของผู้ก่อเหตุ เพื่อป้องกันการสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่อาจเลียนแบบพฤติกรรม การลดการนำเสนอข่าวที่แสดงความสำเร็จของการกระทำอย่างการเน้นถึงจำนวนผู้เสียชีวิตหรือการใช้สำนวนที่ทำให้เหตุการณ์ดูยิ่งใหญ่ การลดการรายงานซ้ำๆ และการนำเสนออย่างละเอียดที่แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการวางแผนหรือขั้นตอนการก่อเหตุ การเน้นการนำเสนอพฤติกรรมของผู้ก่อเหตุในเชิงลบ เพื่อสะท้อนการกระทำที่น่าละอายหรือน่าประณาม แทนการนำเสนอว่าเป็นการกระทำที่ควรค่าแก่การจดจำ และการลดการใช้ภาพหรือวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับผู้ก่อเหตุ นอกจากนี้ ยังได้มีการกล่าวถึง แนวปฏิบัติที่คล้ายคลึงกับแนวทางขององค์การอนามัยโลกสำหรับการรายงานข่าวเกี่ยวกับการฆ่าตัวตาย ซึ่งพิสูจน์แล้วว่าสามารถลดการเลียนแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหากใช้กับเหตุการณ์ อาจช่วยลดการเกิดเหตุซ้ำได้เช่นกัน

สำหรับในช่วงปัจจุบัน สหรัฐอเมริกาได้มีแนวทางการนำเสนอสื่อที่แตกต่างไปจากอดีต โดยได้รับแรงสนับสนุนจากการรณรงค์การต่อต้านนำเสนอสื่อข่าวหลายโครงการ อาทิ แคมเปญ No Notoriety ที่ขอให้สื่อจำกัดการยกย่องผู้ก่อเหตุกราดยิง (Notoriety, n.d.) และ แคมเปญ Don't Name Them โดยส่งเสริมให้นักข่าวและสื่อ หลีกเลี่ยงการเปิดเผยชื่อมือปืนและจำกัดการรายงานข่าวที่สร้างความอื้อฮา ด้วยการหลีกเลี่ยงการใช้ชื่อของผู้ยิง การจำกัดรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติและแรงจูงใจของผู้ก่อเหตุ และการเน้นย้ำมาตรการป้องกัน (Don't Name Them, n.d.) ซึ่งสำหรับบริบทของประเทศไทย อาจไม่มีความจำเป็นที่ต้องรอให้ปัญหาเหตุการณ์มีความรุนแรงเทียบเท่าสหรัฐอเมริกา ก็สามารถเริ่มสร้างมาตรฐานการนำเสนอสื่อข่าว ทั้งดเว้นการให้ข้อมูลทั้งชื่อ

ประวัติส่วนตัว และมูลเหตุจูงใจ โดยมุ่งเน้นการนำเสนอข่าวในมิติของพฤติกรรมเชิงลบ เพื่อเป็นการป้องกันการลอกเลียนแบบในอนาคต

บทวิเคราะห์การปรากฏของเหตุการณ์ในไทย

การปรากฏของเหตุการณ์ในไทยมีมากกว่าความเป็นจริง เนื่องจากความถี่ในการนำเสนอของสื่อข่าว และความเข้าใจที่ผิดต่อการใช้คำ ประกอบกับบริบทของสังคมไทยที่มีลักษณะเลือกเฟ้นข่าวโดยไม่ผ่านการไตร่ตรอง และชอบตามกระแสสังคม ยิ่งเป็นปัจจัยเร่งให้ข่าวถูกแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว สังคมจึงมักจะได้อินคำว่ากราดยิงในช่วงระยะหลัง ซึ่งหากเมื่อศึกษาถึงความหมาย จะพบว่า แท้จริงแล้วไม่ใช่ทุกเหตุการณ์ที่สื่อนำเสนอจะเป็นเหตุการณ์กราดยิง เพราะการปรากฏของสื่อโดยทั่วไป มักจะมีลักษณะทะเลาะวิวาทของวัยรุ่นหรือความขัดแย้งทางความสัมพันธ์แล้วเลือกใช้อารมณ์รุนแรง ซึ่งไม่มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต หรือในบางเหตุการณ์ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ก็ถูกเหมารวมเข้ากับเหตุการณ์กราดยิง ซึ่งเป็นสาเหตุให้การรับรู้ความถี่มากกว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

หากกล่าวถึงข้อเท็จจริงของการเกิดเหตุการณ์ในไทยที่ยึดตามความหมายของสากล จะมีเพียง 1 เหตุการณ์ เท่านั้นที่เกิดขึ้นจริง กล่าวคือกราดยิงพาราควอตที่เป็นกระแสดังก็ไม่ใช่เหตุการณ์กราดยิง เนื่องจากผู้เสียชีวิตมีจำนวนไม่ถึง 4 คน และเหตุการณ์ในหนองบัวลำภูก็ไม่ใช่เหตุการณ์กราดยิงเพราะมีการใช้มีดเป็นอาวุธหลัก ขัดแย้งกับความเป็นจริงที่ปรากฏเหตุการณ์มากกว่า 1 เหตุการณ์ในฐานะข้อมูลออนไลน์ และมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดผู้เสียชีวิตที่ใช้ในระดับสากล ที่ระบุจำนวนผู้เสียชีวิต 4 คนขึ้นไป จะมีนัยยะต่อการเก็บสถิติที่ลดลงมาเกี่ยวข้อง โดยสังเกตได้จากสหรัฐอเมริกาที่แม้จะระบุข้อจำกัดที่จำนวนก็ยังมีจำนวนเหตุการณ์ที่มากกว่า 600 เหตุการณ์ในปีเดียว (Boschma, 2024) ดังนั้น เมื่อนำข้อจำกัดเรื่องจำนวนคนออกไป จะปรากฏเหตุการณ์กราดยิงในไทย

จำนวน 16 เหตุการณ์ในห้วงเวลา 3 ปี ซึ่งแตกต่างจากความรุนแรงของเหตุที่ปรากฏในบริบทของประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างชัดเจน

การทำความเข้าใจความหมายของเหตุกราดยิงอย่างถูกต้องจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการกับปัญหาอาชญากรรม ซึ่งการที่สื่อมวลชนนำเสนอเหตุอาชญากรรมทั่วไปหรือความขัดแย้งส่วนบุคคลว่าเป็นเหตุกราดยิง นอกจากจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับขอบเขตของปัญหาแล้ว ยังทำให้การรับรู้ความถี่ของเหตุการณ์สูงหรือต่ำเกินกว่าความเป็นจริงได้ ซึ่งการรับรู้ความถี่ที่มากกว่าความเป็นจริง จะสร้างความตื่นตระหนกเกินความจำเป็น หรือในทางกลับกัน การรับรู้ความถี่ที่น้อยเกินไป จะทำให้สังคมมองข้ามปัญหาที่แท้จริงได้ ดังนั้น ความเข้าใจที่ถูกต้องคือหัวใจหลักในการจัดการกับปัญหานอกจากนี้ การบันทึกสถิติอย่างถูกต้องและแม่นยำเป็นอีกสิ่งที่ควรพิจารณาเนื่องจากมีความจำเป็นในการวางแผนและพัฒนามาตรการป้องกันเหตุกราดยิงในระยะยาว ซึ่งต้องอาศัยการเข้าใจและนิยามเหตุกราดยิงอย่างถูกต้องทั้งในระดับสากลและระดับวิชาการเพื่อให้สถิติสามารถสะท้อนสถานการณ์จริงและนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ตรงจุดได้มากยิ่งขึ้น และยิ่งไปกว่านั้น การแยกแยะเหตุกราดยิงออกจากอาชญากรรมประเภทอื่นอย่างชัดเจน จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาที่เน้นด้านอาวุธปืนโดยเฉพาะ แตกต่างจากอาชญากรรมประเภทอื่นที่มีอาวุธอื่นร่วม อาทิ ระเบิด มีด และแตกต่างจากประเภทก่อการร้ายเองที่มีเรื่องอุดมคติมาเกี่ยวข้อง และต้องอาศัยการแก้ไขปัญหามากมายมากขึ้น ดังนั้น การมุ่งเน้นไปที่เหตุกราดยิงโดยเฉพาะจึงเปรียบเสมือนสนามและประตูแรกที่ต้องเร่งดำเนินแก้ไขให้สำเร็จ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขอาชญากรรมประเภทอื่นที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในลำดับถัดไป

อย่างไรก็ตาม การทำความเข้าใจที่ถูกต้องยังไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหามายาคติที่ปรากฏในสังคมไทย เนื่องจากมายาคติที่เกิดขึ้น ยังมีปัจจัยจากสื่อมวลชนที่เข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเลียนแบบของบุคคลที่มีความเสี่ยง โดยเฉพาะวิเคราะห์ในความคล้ายคลึงที่ปรากฏในไทยและสหรัฐอเมริกา พบ

การปรากฏของพฤติกรรมลอกเลียนแบบในเหตุการณ์ยิง ซึ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ควบคู่กับการใช้ทฤษฎีสะสมความเครียดที่ตั้งต้นมาจากเหตุการณ์ยิงโรงเรียนกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ยิงโคราช จะสามารถเข้าใจถึงขั้นตอนนำไปสู่เหตุการณ์ยิง และการปรากฏของพฤติกรรมลอกเลียนแบบในแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นประสบความเครียดแบบเรื้อรัง โดยผู้ก่อเหตุได้ประสบปัญหาความเครียดที่ถูกคดโกงทางการเงินหรือปัญหาการจำนองที่ดินกับผู้บังคับบัญชามาเป็นระยะเวลายาวนาน โดยได้มีความพยายามพูดคุย เพื่อแก้ไขปัญหาลหลายครั้ง แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งด้วยปัญหาระบบลำดับชั้นในทหารที่ทำให้ผู้ที่อำนาจต่ำกว่าไม่สามารถเรียกร้องความยุติธรรมให้กับตนได้เลย สอดคล้องกับคำให้การโดยนายทหารนายหนึ่งที่ได้ให้ข้อสังเกตในประเด็นนี้ไว้ (ปีบิซี, 2565) สะท้อนถึงปัญหาทางเศรษฐกิจและปัญหาทางโครงสร้างทางสังคมที่เข้ามาบีบคั้นต่อการก่อตัวของความเครียด อีกทั้ง ด้วยเงื่อนไขของระยะเวลาที่ปัญหาได้ถูกเผชิญเป็นระยะเวลาที่ยาวนานยิ่งมีผลต่อการกดทับทางความรู้สึก

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นไม่สามารถควบคุมความเครียด/ปัญหาไว้ได้ โดยผู้ก่อเหตุมีบุคลิกภาพที่ไม่ค่อยเข้าสังคม และทำงานในจังหวัดที่ไม่ใช่ถิ่นฐานโดยกำเนิด ทำให้ห่างจากคนสนิทและมารดาผู้ให้กำเนิด (เรื่องเล่าเช้านี้, 2563) ในขณะที่ความสัมพันธ์ของกลุ่มใหม่ในสถานที่ทำงาน ได้ประสบปัญหาการถูกคดโกงเงินค่าบ้าน ซึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาได้อีกหลายนาย กลายเป็นสถานที่รวบรวมผู้ไม่ได้รับความยุติธรรมแบบซ้ำเติมความรู้สึก สะท้อนถึงการลดลงของบทบาทของครอบครัวและคนสำคัญที่มีผลต่อความเข้มแข็งทางจิตใจ และการขาดการสนับสนุนทางจิตวิทยา ตลอดจนสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานที่จะช่วยให้ผู้ก่อเหตุสามารถควบคุมความเครียดไว้ได้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นที่ถูกกดดันอย่างเฉียบพลัน กรณีฟางเส้นสุดท้ายของผู้ก่อเหตุคือเหตุการณ์ภายหลังการนัดพูดคุยเพื่อตกลงปัญหา โดยมีผู้บังคับบัญชาเป็นคนกลาง ซึ่งไม่สามารถตกลงกันได้ มีการอ้างว่าไม่มีเงินจ่าย

เนื่องจากใช้ไปหมดแล้ว (สยามรัฐออนไลน์, 2563) ความหวังที่จะได้รับเงินคืนจึงจบลง ผู้ก่อเหตุประสบเหตุสูญเสียอย่างรุนแรง จนนำไปสู่การตัดสินใจเดินทางสู่การเป็นมือปืน ทั้งนี้ มีข้อสังเกตถึงขั้นตอนถูกกดกันอย่างเฉียบพลัน โดยขั้นตอนนี้เปรียบเสมือนเป็นหัวเลี้ยวหัวตอในการตัดสินใจที่จะก่ออาชญากรรมหรือไม่ก่ออาชญากรรม ดังนั้น ในเชิงการป้องกันและยุติเหตุกราดยิง จึงต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหานี้ในขั้นตอนที่ 1 และ 2 ให้ทันก่อนการดำเนินไปสู่ขั้นตอนที่ 3 ให้ได้

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการวางแผน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ปรากฏการเลียนแบบขึ้นสังเกตได้จากเจตนาก่อเหตุที่ช่วงก่อนเกิดเหตุกราดยิงโคราช 10 วัน ผู้ก่อเหตุได้มีการแชร์ข่าวเหตุการณ์กราดยิงปล้นทองที่ลพบุรีหลายครั้ง สะท้อนถึงกรอบความคิดในการเลือกแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่รุนแรง และความต้องการในการหาทางออกด้วยเหตุกราดยิง ดังเช่นกรณีผู้ก่อเหตุก่อนหน้านี้ที่เริ่มแทรกซึมเข้าสู่ความคิดของผู้ก่อเหตุ นอกจากนี้ ช่วงเวลาดังกล่าวอยู่ช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้มีการสะท้อนถึงความเนิ่นยั้งในความรู้สึกของผู้ก่อบนเฟซบุ๊กของผู้ก่อเหตุ โดยการโพสต์ภาพสวมหน้ากากอนามัยพร้อมข้อความที่สะท้อนถึงความต้องการก่อเหตุมากกว่าการต้องป่วยตาย อีกทั้งยังได้มีการแชร์ข้อมูลและรูปภาพที่เกี่ยวข้องกับอาวุธมากมาย รวมไปถึงการเผยแพร่คลิปวิดีโอซ้อมยิงปืนบนเฟซบุ๊กของตนเองอีกหลายครั้ง (ไทยรัฐออนไลน์, 2563) ทั้งนี้ แม้ว่าการปรากฏของพฤติกรรมลอกเลียนแบบจะเกิดขึ้นในขั้นตอนการวางแผน แต่ในเชิงการเลียนแบบพฤติกรรม มีข้อสังเกตในประเด็นที่คัดลอกพฤติกรรมที่ไม่ได้เกิดโดยซึ่งหน้า กล่าวคือ เป็นพฤติกรรมคัดลอกทางอ้อมผ่านทางทางเสื่อ ไม่ได้เกิดจากการคัดลอกด้วยการสัมผัสกับสถานการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้โดยตรง ดังนั้น บทบาทของสื่อจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อพฤติกรรมเลียนแบบของผู้ก่อเหตุ

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการกราดยิง/สังหารหมู่ ด้วยการประกอบอาชีพทหารของผู้ก่อเหตุ ทำให้ไม่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงอาวุธปืน แต่ในเชิงการก่อเหตุให้ได้ประสิทธิภาพ การมีเพียงแค่ปืนประจำตัว ไม่เพียงพอต่อการก่อเหตุให้เป็นที่ยึดจำ จึงมีการปล้นคลังอาวุธที่ค่ายทหาร ซึ่งเป็นค่ายที่ผู้ก่อเหตุสังกัดอยู่ นำมาซึ่งอาวุธที่มีประสิทธิภาพ และรถฮัมวี่ที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางที่มีผู้ชนรวมตัวกันอย่างห้วงสรรพสินค้า (เจเอ็นซี ทิม-ที, 2563) ทั้งนี้มีข้อสังเกตต่อการรักษาความปลอดภัยอาวุธปืนที่มีความรัดกุมตั้งแต่การป้องกันและการติดตามอาวุธปืน ตลอดจนการมีแผนรองรับต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน อาจเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ความรุนแรงของเหตุกราดยิงลดลง

โดยจากขั้นตอนที่กล่าวไปข้างต้น พบว่า แม้ว่าสถานการณ์ของเหตุกราดยิงโคราชของประเทศไทยจะเกิดขึ้นในห้างสรรพสินค้าก็มีลักษณะที่ดำเนินไปตามทฤษฎีของการสะสมความเครียดซึ่งเป็นบริบทที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา แต่สำหรับเหตุกราดยิงอื่นในไทย ไม่ได้ดำเนินไปตามทุกขั้นตอนของทฤษฎีเนื่องจากในบริบทของประเทศไทยมีผู้ก่อเหตุมีอาการทางประสาทร่วมกับการหลอนยาเสพติด อาทิ เหตุกราดยิงหมู่บ้านป่าเกี๊ยะ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และเหตุกราดยิงบ้านพักเขตสายไหม จังหวัดกรุงเทพมหานคร จึงไม่ได้ผ่านขั้นตอนของการวางแผนหรือการชักจูงให้การกราดยิงนำไปสู่ผลลัพธ์ที่สร้างความเสียหายให้ได้มากที่สุด ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า การไม่ได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนของการสะสมความเครียดจะไม่ใช่เหตุกราดยิง การขาดในบางขั้นตอนสามารถนำไปสู่การก่อเหตุกราดยิงได้เช่นเดิม เพียงแต่การดำเนินไปตามขั้นตอนนั้น เป็นขั้นตอนที่สนับสนุนให้เกิดอาชญากรรมที่รุนแรงเป็นอย่างมาก นอกจากนี้การปรากฏของการมีพฤติกรรมลอกเลียนแบบของผู้ก่อเหตุกราดยิงโคราช ที่ปรากฏในขั้นตอนการวางแผนนั้น ไม่ได้หมายความว่าทุกเหตุกราดยิงจะมีลักษณะการลอกเลียนแบบตามกฎของการแทรกแทน เพื่อเป็นแรงบันดาลใจในความใจกล้าเหมือนดังฮีโร่เท่านั้น เนื่องจากแท้จริงแล้ว กรณีกราดยิงพาราگونเองก็เป็นการซึมซับและเลียนแบบจากผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ด้วย

การติดตามบิดาไปซุ่มยิงปืนทำให้มีความใกล้ชิดกับอาวุธปืนมากกว่าเด็กปกติทั่วไป ร่วมกับพฤติกรรมความชอบด้านอาวุธปืนและเลือกสังคมที่มีความคล้ายคลึง ประกอบกับการอยู่อาศัยที่ห่างจากครอบครัว ยิ่งเป็นปัจจัยเร่งไปสู่การก่อเหตุ ดังนั้น สำหรับการเลียนแบบเหตุการณ์ในสังคมไทย จึงไม่ได้เกิดแค่ในรูปแบบพฤติกรรมตามกฎแพทริกแทนเพียงอย่างเดียว ยังสามารถเป็นการเลียนแบบตามผู้ที่มีสัมพันธ์ใกล้ชิดได้ด้วย อีกทั้ง ไม่จำเป็นที่จะต้องปรากฏอยู่ในขั้นตอนการวางแผนอย่างกราดยิงโคราชเท่านั้น ยังสามารถปรากฏในขั้นตอนอื่นแตกต่างตามแต่ละเหตุการณ์อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากราดยิงจะไม่ใช่อันตรายที่รุนแรงและน่าหวงกลัวอย่างเหมือนสหรัฐอเมริกา แต่หากการตอบสนองของภาครัฐที่เป็นเพียงการตอบสนองเฉพาะหน้า และตอบสนองตามกระแสของสังคม อาจทำให้สถานการณ์กราดยิงสะสมความรุนแรงมากขึ้นได้ ซึ่งการแก้ไขปัญหากราดยิงต้องอาศัยการผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนทุกส่วนไปพร้อมกันได้อย่างรวดเร็ว และสำหรับแนวทางการป้องกันและลดทอนความรุนแรงของเหตุการณ์กราดยิง ควรพิจารณาการร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อเข้าแทรกแซงทุกขั้นตอนของการสะสมความเครียด โดยในแรกเริ่ม ประชาชนควรให้ความสำคัญในการเสริมสร้างพันธะทางสังคมให้เข้มแข็งตั้งแต่ระดับหน่วยย่อยอย่างสถาบันครอบครัวไปถึงระดับชุมชน เพื่อคอยเหนี่ยวรั้งการไปสู่อาชญากรรมและคอยทำหน้าที่สอดส่องและขัดขวางไม่ให้อาวุธปืนไปสู่ผู้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน ร่วมกับการดำเนินงานของภาครัฐให้การให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการกราดยิงและผลกระทบทั้งต่อตัวผู้ก่อเหตุและสังคม ตลอดจนการควบคุมสื่อ โดยเฉพาะสื่อเอกชนที่ดำเนินการโดยมุ่งเน้นผลกำไร ทำให้การนำเสนอข่าวความละเอียดอ่อน ซึ่งการนำเสนอของสื่อควรคำนึงถึงแนวทางที่จะป้องกันการเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ และลดทอนความชอบธรรมของการเป็นฮีโร่ อาทิ การหลีกเลี่ยงการใช้สำนวนที่ทำให้เหตุการณ์ดูยิ่งใหญ่ การหลีกเลี่ยงการใช้สำนวนที่ทำให้เหตุการณ์ดูยิ่งใหญ่

และการเน้นนำเสนอพฤติกรรมของผู้ก่อเหตุในฐานะพฤติกรรมที่น่าละอายหรือน่าประณาม ส่วนในขั้นตอนระยะหลังอย่างการวางแผนและการกราดยิง ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการป้องกันการเกิดเหตุกราดยิงในทุกมิติ ตั้งแต่การมีผู้ดูแล/คุ้มครองในแต่ละสถานที่ที่เข้มแข็ง การมีมาตรการควบคุมอาวุธปืนที่เข้มงวด และปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งเปรียบเป็นการตัดต้นตอของเครื่องมือที่จะนำไปสู่การกราดยิง และการมีเทคโนโลยีในการแจ้งเตือนภัยเพื่อลดความเสียหาย ตลอดจนการติดตามการเคลื่อนไหวที่สะท้อนความเสี่ยงในการก่อเหตุ เพื่อประโยชน์ต่อการรับมือ/เข้าระงับสกัดเหตุได้ก่อน

บทสรุป

ความรุนแรงด้านอาวุธปืนของโลก ถือเป็นปัญหาร้ายแรงและสร้างความตื่นตระหนกให้กับประชาคมโลกเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเหตุกราดยิงที่ใช้อาวุธปืนเป็นหลักเพื่อทำร้ายผู้คนจำนวนมากภายในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งในบริบทของสังคมไทยตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2563 ภายหลังการกราดยิงห้างทองโรบินสัน ทำให้เหตุกราดยิงได้รับความสนใจจากสังคมมากขึ้น ปรากฏการใช้คำกราดยิงอย่างแพร่หลาย และเป็นการใช้คำที่ผิดไปจากลักษณะของเหตุการณ์ ทำให้ความถี่ของเหตุกราดยิงมีมากกว่าความเป็นจริง และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในหนองบัวลำภู เป็นเหตุสังหารหมู่ ไม่ใช่เหตุกราดยิง เนื่องจากการกราดยิงหมายถึง เหตุการณ์ที่มีมือปืนหนึ่งคนหรือมากกว่าหนึ่งในสถานที่สาธารณะหรือสถานที่ที่มีคนอาศัยอยู่ มีผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิตหลายรายที่เกี่ยวข้องกับการถูกโจมตี ทั้งเหยื่อและสถานที่ที่จะถูกเลือกโดยการสุมหรือเชิงสัญลักษณ์ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายในระยะเวลา 24 ชม. แรงจูงใจไม่สัมพันธ์กับเป้าหมายทางการเมืองหรือกลุ่มก่อการร้าย และสามารถมีอาวุธมากกว่า 1 ชนิดในการก่อเหตุได้ แต่การก่อเหตุนั้น จะต้องมียาอาวุธปืนเป็นอาวุธหลักในการก่อเหตุ ดังนั้น การก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอุดมการณ์มาเกี่ยวข้อง จึงไม่ใช่เหตุกราดยิงด้วยเช่นกัน

การรับรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ภัยพิบัติในประเทศไทยมีมากกว่าความเป็นจริง เนื่องจากความถี่ในการนำเสนอข่าวและความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความหมายของคำว่า "กราดยิง" โดยสื่อมักนำเสนอเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทหรือความขัดแย้งที่มีการใช้อาวุธปืนว่าเป็นเหตุกราดยิง โดยไม่มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต ซึ่งหากพิจารณาตามเกณฑ์สากลที่กำหนดเฉพาะเหตุการณ์ที่มีผู้เสียชีวิตตั้งแต่ 4 ราย ขึ้นไปถึงจะเป็นเหตุกราดยิง จะพบว่าในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566 มีเพียงเหตุกราดยิงโคราชเหตุการณ์เดียวเท่านั้น และหากไม่ใช่เกณฑ์สากล จะพบว่าเหตุการณ์ที่เข้าข่ายกราดยิงถึง 16 เหตุการณ์ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มที่น่ากังวล สำหรับการวิเคราะห์เหตุกราดยิงผ่านมุมมองของทฤษฎีขั้นตอนเหตุกราดยิงและทฤษฎีการเลียนแบบ พบว่ามีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมเกิดขึ้น โดยเฉพาะในขั้นตอนการวางแผน เช่น กรณีกราดยิงโคราชที่ผู้ก่อเหตุได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์ก่อนหน้านี้ นอกจากนี้ ยังพบว่าการเลียนแบบสามารถเกิดขึ้นได้จากผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ทั้งนี้ การเลียนแบบอาจเกิดขึ้นได้ในหลายขั้นตอนของกระบวนการก่อเหตุ ไม่จำกัดเฉพาะขั้นตอนการวางแผนเท่านั้น และแม้ว่าสถานการณ์การกราดยิงในไทยจะยังไม่รุนแรงเท่าสหรัฐอเมริกา แต่จำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและชุมชน การควบคุมการนำเสนอข่าวโดยเน้นมุมมองด้านลบที่มีต่อผู้ก่อเหตุ และการมีมาตรการป้องกันที่ครอบคลุมทุกมิติ อาทิ การมีระบบรักษาความปลอดภัยที่เข้มแข็ง การควบคุมอาวุธปืนอย่างเข้มงวด และการใช้เทคโนโลยีในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย อย่างไรก็ตาม การตอบสนองของภาครัฐมักเป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและตามกระแสสังคม ดังนั้น สิ่งสำคัญคือการผลักดันให้เป็นวาระแห่งชาติ เพื่อดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถขับเคลื่อนทุกภาคส่วนไปพร้อมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การลดโอกาสการเกิดเหตุและบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ การให้ความรู้แก่สังคมเกี่ยวกับผลกระทบของความรุนแรงและ

การสร้างความสำเร็จที่ถูกต้องเกี่ยวกับเหตุการณ์เอง ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยลดปัญหาในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการรับมือและสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและลดทอนความรุนแรงของเหตุการณ์ ต้องดำเนินการอย่างบูรณาการจากหลายภาคส่วน ทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐ ดังนี้

1. ภาคประชาชน ควรเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน โดยมีบทบาทในการเฝ้าระวังและรายงานพฤติกรรมที่อาจบ่งชี้ถึงภาวะเครียดหรือแนวโน้มที่จะก่อเหตุรุนแรง โดยเฉพาะบุคคลที่แสดงพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหรือมีความขัดแย้งกับสังคม และควรสนับสนุนการเสริมสร้างความเข้มแข็งในสถาบันครอบครัว โดยการให้ความสำคัญกับการดูแลและสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว เพื่อป้องกันการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนและความรุนแรง

2. ภาคเอกชน โดยสื่อมวลชนต้องปรับเปลี่ยนการรายงานข่าว โดยหลีกเลี่ยงการนำเสนอข้อมูลส่วนตัวของผู้ก่อเหตุและไม่ยกย่องการกระทำของผู้ก่อเหตุ รวมถึงควรหลีกเลี่ยงการรายงานที่เน้นจำนวนผู้เสียชีวิตหรือความรุนแรงของเหตุการณ์ เพื่อป้องกันการกระตุ้นให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรม ทั้งนี้ ควรต้องร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการกำหนดแนวทางการรายงานข่าวที่ลดทอนผลกระทบเชิงลบ และจัดตั้งมาตรการควบคุมการเผยแพร่ข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดการเลียนแบบการก่อเหตุรุนแรง นอกจากนี้ บริษัทเทคโนโลยีควรมีมาตรการควบคุมการเผยแพร่ข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์รุนแรง โดยการเฝ้าระวังและลบเนื้อหาที่มีลักษณะการปลุกปั่นหรือยกย่องผู้ก่อเหตุ

3. ภาครัฐ โดยหน่วยงานด้านความมั่นคงอย่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีมาตรการเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยงและเสริมสร้างระบบแจ้งเตือนล่วงหน้าที่มีประสิทธิภาพ โดยควรกำหนดให้มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่สาธารณะ

และพัฒนาระบบการแจ้งเตือนแบบเรียลไทม์เพื่อป้องกันเหตุรุนแรง พร้อมทั้ง
ควรพิจารณาการจัดหมวดหมู่การเก็บสถิติเหตุอาชญากรรมใหม่ ส่วนกระทรวง
ศึกษาธิการควรจัดทำหลักสูตรและโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน
เหตุรุนแรงและการเสริมสร้างทักษะในการแก้ไขความขัดแย้งด้วยวิธีที่ไม่ใช้
ความรุนแรงสำหรับนักเรียนและเยาวชน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
และกรมประชาสัมพันธ์ควรดำเนินการจัดทำโครงการรณรงค์ที่เน้นการสร้าง
ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเหตุกราดยิงและการป้องกันพฤติกรรมเลียนแบบ
โดยเน้นการสื่อสารที่ไม่นักย่องผู้ก่อเหตุและมุ่งเน้นผลกระทบเชิงลบที่เกิดขึ้น
จากการก่อเหตุ

เอกสารอ้างอิง

- กูเกิล เทรนด์ส. (2567). *กราดยิง*. <https://trends.google.co.th/trends/explore?date=all&geo=TH&q=กราดยิง&hl=th>
- เจเอ็นซี ทีม-ที. (2563). *เปิดใหม่ไลน์ “ทหารคลั่ง” กราดยิงโคราช ก่อเหตุยาวนาน 17 ชม*. The Journalist Club. <https://thejournalistclub.com/เปิดใหม่ไลน์-ทหารคลั่ง/>
- ดีดีอินไซด์. (10 กุมภาพันธ์ 2563). *เปิดคลิป ก่อนคลั่งที่โคราช [วิดิทัศน์]*. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=n22Yzz8fv_4
- บีบีซี. (2565). *วิสามัญฆาตกรรมจำลิบเอก หลังก่อเหตุกราดยิงในโคราช*. <https://www.bbc.com/thai/live/thailand-51428500/page/3>
- ไทยพีบีเอส. (2563). *ย้อน 14 วันเหตุการณ์ “ชิงทองลพบุรี”*. <https://www.thaipbs.or.th/news/content/288010>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563). *สื่อนอกทั่วโลก เกาะติดรายงานเหตุกราดยิงโคราช ที่ไม่ค่อยเกิดในไทย*. <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1767285>

เรื่องเล่าเช้านี้. (10 กุมภาพันธ์ 2563). เพื่อนบ้านจ่าคลังกราดยิงเปิดใจ ตกใจหลัง
ทราบข่าว เผยเป็นคนนิสัยดีมีน้ำใจ [วิดีโอ]. YouTube.

<https://www.youtube.com/watch?v=1jQwtivmMTI>

สยามรัฐออนไลน์. (2563). เปิดชนวน "จ่าทหารจักรพันธ์" คลังหลังนัดเคลียร์ปม
เรื่องเงินไม่จบ. <https://siamrath.co.th/n/131757>

เอกรินทร์ บำรุงภักดิ์. (2565). กราดยิงหนองบัวลำภู: ครบรอบ 1 เดือน รัฐออก
มาตรการอะไรแล้วบ้าง. บีบีซี. [https://www.bbc.com/
thai/thailand-63515960](https://www.bbc.com/thai/thailand-63515960)

สเปกตรัม. (3 ตุลาคม 2566). เหตุยิงที่ห้างพารากอนมีผู้ถูกยิง 7 ราย เป็นหญิง
6 ราย ชาย 1 ราย ผู้เสียชีวิตที่เกิดเหตุ 1 ราย เป็นนักท่องเที่ยวหญิงชาว
จีน. [ข้อความ]. Facebook. [https://www.facebook.com/
photo/?fbid=781922060400808&set=a.719340903325591&paip
v=0&eav=AfaanDKMINDV20gZuAyYwal0SgZ5Jdyks4cjawLyC
XuBkC0kOj-kTXc3Y1hi9FNf0&_rdr](https://www.facebook.com/photo/?fbid=781922060400808&set=a.719340903325591&paipv=0&eav=AfaanDKMINDV20gZuAyYwal0SgZ5Jdyks4cjawLyCXuBkC0kOj-kTXc3Y1hi9FNf0&_rdr)

ไทยรีฟอร์ม. (2563). ถอดบทเรียนอุบัติการณ์เหตุกราดยิง จากสหรัฐ -ไทย 'เราจะวิ่ง
ซ่อน หรือสู้'. สำนักข่าวอิสรา. [https://www.isranews.org/
thaireform/thaireform-documentary/85510-mass-hooting85510.html](https://www.isranews.org/thaireform/thaireform-documentary/85510-mass-hooting85510.html)

Britannica. (2024). *Columbine High School shootings*.

[https://www.britannica.com/event/Columbine-High-School-
shootings](https://www.britannica.com/event/Columbine-High-School-shootings)

Center for Disaster Philanthropy. (2023). *Mass shootings*.

<https://disasterphilanthropy.org/resources/mass-shootings/>

Don't Name Them. (n.d.). *Don't name them*. Retrieved October 23,
2024 from <https://www.dontnamethem.org/>

- Erdman, S. L. (2017). *What is the difference between a serial killer, spree killer and mass murderer?*. The Atlanta Journal-Constitution. <https://www.ajc.com/news/national/what-the-difference-between-serial-killer-spree-killer-and-mass-murderer/jwgRzqVol9C7ig9nphpP7J/>
- Federal Bureau of Investigation. (n.d.). *FBI Active Shooter Safety Resources*. Retrieved September 2, 2024 from <https://www.fbi.gov/how-we-can-help-you/safety-resources/active-shooter-safety-resources>
- Holmes, R. M., & Holmes, S. T. (2009). *Serial Murder*. Los Angeles: Sage Publications. https://www.sagepub.com/sites/default/files/upm-assets/30557_book_item_30557.pdf
- Levin, J., & Madfis, E. (2009). Mass murder at school and cumulative strain: A sequential model. *American Behavioral Scientist*, 52(9), 1227-1245. <https://doi.org/10.1177/0002764209332543>
- Meindl, J. N., & Ivy, J. W. (2017). Mass shootings: The role of the media in promoting generalized imitation. *American Journal of Public Health*, 107(3), 368-370. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2016.303611>
- National Center for Health Research. (2024). *Does media coverage inspire copy cat mass shootings?*. <https://www.center4research.org/copy-cats-kill/>
- Notoriety, N. (n.d.). *Q & A WITH OUR FOUNDERS*. Retrieved October 23, 2024 from <https://nonotoriety.com/about/>

- Prevention Institute. (n.d.). *Gun violence must stop. Here's what we can do to prevent more deaths*. Retrieved October 22, 2024 from <https://www.preventioninstitute.org/focus-areas/preventing-violence-and-reducing-injury/preventing-violence-advocacy>
- Sani, K. M., Mukhtar, J. I., Hassan, M. A., & Danjuma, A. H. (2024). Exploring the role of mass media in crime prevention and control: A study of Chikun Local Government Area, Kaduna State, Nigeria. *ARRUS Journal of Social Sciences and Humanities*, 4(3), 276-290. <https://doi.org/10.35877/soshum2550>
- Schildkraut, J., & Elsass, H. J. (2016). *Mass shooting: Media, myths, and realities*. Praeger/ABC-CLIO.
- Silve, J., Horgan, J. & GillView, P. (2018). Shared struggles? Cumulative strain theory and public mass murderers from 1990 to 2014. *Homicide Studies*, 23(1), 64-84. <https://doi.org/10.1177/1088767918802881>
- VanderPyl, T. (2024). *Introduction to Criminology*. Open Oregon Educational Resources. <https://openoregon.pressbooks.pub/criminologyintro/chapter/4-2-early-theories/>
- Wisevoter. (2023). *Gun Deaths by Country*. <https://wisevoter.com/country-rankings/gun-deaths-by-country/#united-states-of-america>